

Rozwój rynku: Cukier i wyroby cukiernicze (CN 17) — 2015–2025

Wprowadzenie

W latach 2015–2025 unijny handel zagraniczny cukrem i wyrobami cukierniczymi (dział CN 17) przeszedł wyraźną transformację – od stabilnego importu surowca do dynamicznego wzrostu eksportu wysoko przetworzonych słodczy. UE umocniła swoją pozycję jako eksporter netto, zwiększając nadwyżkę handlową z 0,90 mld EUR do 2,76 mld EUR. Za tą zmianą kryją się głębokie przeobrażenia struktury towarowej, geografii partnerów oraz rosnąca presja cenowa.

1. Od surowca do słodczy – strukturalna przemiana handlu

Import koncentruje się na cukrze surowym, eksport na wyrobach cukierniczych

Unijny import zdominowany jest ilościowo przez cukier surowy (kod 1701). W 2025 r. stanowił on 54% wolumenu przywozu, podczas gdy wyroby cukiernicze (1704) odpowiadały jedynie za 6%. Odwrotnie po stronie eksportu – wyroby cukiernicze to 55% wartości sprzedaży, a ich udział rósł z 47% w 2015 r. Dzięki temu UE realizuje model „importuj tanio, eksportuj drogo”.

Segment (kod CN)	Wartość eksportu 2015 (mln EUR)	Wartość eksportu 2025 (mln EUR)	Cena jednostkowa 2015 (EUR/t)	Cena jednostkowa 2025 (EUR/t)
1701 – cukier surowy	799,1	1 020,4	428,3	548,9
1702 – pozostałe cukry	522,5	1 081,3	920,8	1 316,9
1704 – wyroby cukiernicze	1 417,1	2 775,1	3 310,4	5 005,5
1703 – melasy	27,7	55,8	139,6	142,9

Źródło: Porównanie segmentów produktowych

Silny wzrost cen jednostkowych zwiększa wartość handlu

Wszystkie główne kategorie odnotowały wzrost cen. Najmocniej podrożały wyroby cukiernicze w eksporcie – średnia cena wzrosła z 3 310 do 5 006 EUR/t (+51%). Importowany

cukier surowy podrożał z 416 do 556 EUR/t. W rezultacie wartość całego eksportu wzrosła o 69%, mimo że wolumen zwiększył się jedynie o 9%.

2. Nowi dostawcy, nowe rynki – geograficzne przetasowania

Import: od tradycyjnych źródeł ku nowym potęgom

W imporcie nastąpiło radykalne przesunięcie dostawców. Kuba, Mauritius i Indie utraciły znaczenie, a ich miejsce zajęły Brazylia i Ukraina.

Partner (import)	2015 (mln EUR)	2025 (mln EUR)	Zmiana %
Brazylia	80,4	335,8	+317,6%
Ukraina	27,8	191,0	+587,4%
Wielka Brytania	465,2	319,5	−31,3%
Mauritius	143,0	72,9	−49,1%
Indie	48,5	21,7	−55,3%
Kuba	104,6	0,075	−99,9%
Rosja	23,3	5,6	−75,8%

Źródło: Najwięksi partnerzy handlowi

Eksport: rosnąca dywersyfikacja przy stabilnych głównych odbiorcach

Struktura eksportu jest znacznie bardziej stabilna. Stany Zjednoczone, Izrael, Szwajcaria i Norwegia notują dwucyfrowe wzrosty, a koncentracja eksportu (HHI) spadła z 1182 do 840 punktów, co świadczy o zdobywaniu szerszej bazy odbiorców.

Partner (eksport)	2015 (mln EUR)	2025 (mln EUR)	Zmiana %
Wielka Brytania	882,3	1 119,2	+26,8%
Stany Zjednoczone	270,1	642,6	+137,9%
Izrael	110,6	231,5	+109,4%
Szwajcaria	173,3	249,2	+43,8%
Norwegia	145,9	229,2	+57,1%
Egipt	68,7	47,0	−31,6%

Źródło: Najwięksi partnerzy handlowi (eksport)

Wysoka zmienność i szoki cenowe

Niektóre kierunki cechuje nadzwyczajna niestabilność. Współczynnik zmienności wolumenu importu z Ukrainy wyniósł 0,91, a z Indii 0,78. Po stronie eksportu największe szoki cenowe dotknęły m.in. Indie (skok ceny o 38% w 2022 r.), Sri Lankę (+321% w 2019 r.)

oraz Libię (+562% w 2019 r.). Detekcja szoków wskazuje, że handel tymi towarami jest podatny na nagłe zakłócenia podażowe i logistyczne.

Źródło: Wskaźniki zmienności oraz Wykryte szoki

3. Samowystarczalność i specjalizacja – fundamenty unijnej przewagi

Rosnąca nadwyżka i ujemna zależność od importu netto

W analizowanym okresie unijna nadwyżka handlowa wzrosła z 903 mln EUR do 2,76 mld EUR (+205%). Wskaźnik zależności od importu netto obniżył się z –2,8% do –9,6%, co oznacza, że UE jest coraz większym eksporterem netto w relacji do krajowej konsumpcji. Udział eksportu w produkcji (skłonność eksportowa) wzrósł z 13,2% do 17,8%.

Wskaźnik	2015	2024
Saldo handlowe (mld EUR)	0,90	2,76
Zależność od importu netto (%)	–2,8	–9,6
Skłonność eksportowa (%)	13,2	17,8
Intensywność handlu (%)	12,3	24,7

Źródło: Zależność od importu netto oraz Skłonność eksportowa

Stabilna produkcja przy rosnącej wartości

Produkcja cukru i wyrobów cukierniczych w UE utrzymywała się w przedziale 25,4–29,8 mln ton (2015–2024), lecz jej wartość wzrosła z 17,3 mld EUR do 26,9 mld EUR (+21,5%) dzięki wyższym cenom zbytu. To odzwierciedla przejście na droższe, bardziej przetworzone produkty.

Specjalizacja regionalna

W 2025 r. najbardziej wyspecjalizowanymi eksporterami w dziale 17 były Litwa (RSCA 0,37), Francja (0,34), Bułgaria (0,29), Belgia (0,13) i Dania (0,10). Z kolei Malta, Cypr i Luksemburg praktycznie nie uczestniczą w tym handlu. Specjalizacja wzmacnia efektywność i pozwala krajom takim jak Litwa czy Francja osiągać wyraźną przewagę komparatywną.

Źródło: Specjalizacja państw członkowskich

Wnioski

W dekadzie 2015–2025 handel UE cukrem i wyrobami cukierniczymi ugruntował model eksportera wysoko przetworzonych słodczy przy rosnącym imporcie tańszego surowca. Nadwyżka handlowa potroїła się, a struktura geograficzna uległa głębokim zmianom – trwale zniknęli tradycyjni dostawcy (Kuba, Mauritius), a pojawili się nowi gracze (Brazylia, Ukraina). Mimo ogólnej stabilności sektor pozostaje narażony na gwałtowne szoki cenowe i logistyczne, szczególnie na rynkach wschodzących. Silna baza produkcyjna oraz wysoka specjalizacja wybranych państw członkowskich dają jednak solidne podstawy do dalszego umacniania pozycji UE jako globalnego lidera w tej branży.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.